

PAPLĖŠTUODEGIS

Juozo Lingio Choreografija
Vytauto Juozapaičio muzika

Liaudiškas senovinių vestuvių šokis

Nuo seno jaunieji į savo vestuves kviesdavo artimiausius gimines, kaimynus, geriausius draugus ir vieną kitą prašydavo eiti kokias nors pareigas: būti kviesliu, svočia, pamerge, pabroliu, maršalka ar kt. Tačiau kai kuriuose Lietuvos kraštuose į vestuves atvykdavo ir nekviestų svečių. Tas paprotys labai senas. Jį jau mini K. Donelaitis “Rudens gėrybėse”.

Vėlesniais laikais (XIX a. vidurys ir XX a. pradžia) buvo nusistovėjęs vis kitas tų nekviestųjų vardas: apie Rokiškį, Zarasus, Švenčionis jie buvo vadinami *guogiais*, apie Uteną - *kuogiais*, apie Šakius, Vilkaviškį, Kapsuką - *kriukininkais*. Dar kitus - kitaip. Tautosakininkė Irena Čepienė rašo, kad apie Panevėžį nekviesti vestuvinininkai buvo vadinami *kačernininkais*, apie Kupiškį - *pašalninkais*, apie Kelmę - *styrininkais*.

Dzūkuose ir žemaičiuose toks paprotys buvo tik vienur kitur. Nekviestieji svečiai ateidavo pėsti iš gretimo ar net tolimesnio kaimo. Jų būdavo keli, keliolika, daugiausia vyrai, bet kartais pasitaikydavo ir moterų. Jie įsiverždavo į vestuves, dažniausiai į pabaigą, pasiautėdavo, pašokdavo, stengdavosi prisibrauti prie vaišių stalo, gauti ko nors skanaus užkąsti, išgerti ir išeidavo. Jie būdavo priimami nevienodai: vienur vaišingai, kitur - nelabai. Kartais įvykdavo net muštynės. Eidami į vestuves, jie pasiimdavo po lazda, kuoką ar kriukį, matyt, nuo to ir atsirado jų pavadinimas: *kuogiai*, *kriukininkai*.

Paplėša - patraukimas, smarkus paplėšimas. *Paplėšai* - kas prisiplėšta, prisigrobta - šitaip aiškina tuos žodžius Lietuvių kalbos žodynas. *Paplėštuodegis* - senovės lietuvių šokis, buvęs žinomas Žemaitijoje apie Mažeikius, Tirkšlius. Gal ir plačiau, bet duomenų nėra. Buvo šokamas įvairiomis progomis, ir per vestuves, kai užeidavo noras pasiausti, pasitampyti, pasigalynėti. Aukštaitišką, užnemunietišką bei dzūkų paprotys eiti į vestuves nekviestiems, bei žemaitišką norą šokant Paplėštuodegį pasitampyti, pasiausti buvo

sujungtas į vieną ir šiuo pavadinimu sukurtas vestuvinis šokis - kaip piršlio ir svočios, užpuolimas gauti iš jų kokių skanėstų.

Sceniniame šokio variante tuo pačiu metu vyksta dvi kovos: viena - tarp merginų ir piršlio, o kita - tarp vaikų ir svočios. Šokėjai vieni kitiems ir nepadaeda, ir nemaišo, vadinasi, jį beveik gali šokti dvi atskiros grupės: merginos su piršliu, vaikinai su svočia, taigi iš viso dalyvauja penkios poros šokėjų.

Nei muzikos, nei žodžių užrašytų nerasta. Muziką sukūrė V. Juozapaitis. Ji - šešių dalių, metras - 2/4., tempas - greitas.

Piršlio ir svočios drabužiai gali būti labai puošnūs, nes šie veikėjai - garbingi vestuvių dalyviai. Piršlys apsivilkęs puošnią poilgę sermėgą, susirišęs juosta, už kurios paskui merginos, surišimo mazgą pasukusios ant nugaros, atsitempia jį į sceną. Piršlys užsidėjęs - filcinę ar fetrinę skrybėlę, apsiavęs - auliniiais batais, kišenėse - nemažai spalvingų saldinių.

Kriukininkai apsirengę ne taip puošniai. Merginų sijonukai pusilgiai, geriau dar kiek trumpesni, užsidėjusios nepuošnius: vainikėlius, prisijuosusios paprastas prijuostėles. Vaikinai gali būti be liemenių, apsiavę auliniiais batais.

Be to, dar reikia dviejų virvinių ratų, kurių apskritimo ilgis - apie 80 cm, kad visi keturi vaikinai galėtų jį paimti abiem rankomis (aštuonios plaštakos ratu), nes ant to rankomis laikomo virvinio rato turės sėdėti svočia. Kitas virvinis ratas gali būti toks pat ar truputėli mažesnis, nes jį laikys merginos, o jų rankų plaštakos kiek siauresnės. Merginos laikys ant jo sėdintį piršlį ir jį suks.

Ratai turi būti nestandūs, nes pradžioje ateidami du vaikinai jais mojuoja kaip pančiais. Jie be mazgų, kad nespautų rankų, o svarbiausia - labai tvirti, kad netrūktų, kai šokio pabaigoje bus sukami ant jų sėdintys solistai. Geriausia juos, suringuoti iš skalbinių džiauti virvės, kuri yra minkšta, elastinga ir tvirta.

Šokis sukurtas Valstybiniame dainų ir šokių liaudies ansamblyje “Lietuva” 1977 m. pradžioje, pirmą kartą pašoktas 1917 gegužės 20-25 d. Vilniuje.

ŠOKIO ŽINGSNIAI

Šokio žingsniai vos keli, patys populiariausi ir geriausiai žinomi: šoninis, smulkusis, žemas greitas ristūno žingsnis (anksčiau buvęs pašokamasis), greitoji virvutė pirmyn ir atgal, polka.

Solistai, šokdami su kriukininkais, gali improvizuoti, taigi jie sugalvos ir prisitaikys tai, kas jiems geriausiai sekasi ir smagiausia šokti.

ŠOKIO EIGA

Piršlys stovi dešiniame gilumos užkulisyje, svočia - kairiame priekiniame, o visos kitos merginos ir vaikinai - kairiame gilumos užkulisyje pavieniui. Merginos priekyje, o vaikinai - už merginų. Du vaikinai (1-asis ir 2-asis) dešinėje rankoje turi po virvinį ratą. 1-asis vaikinai virvinį ratą turi visą laiką iki šokio pabaigos, o 2-asis 4 pabaigą jį perduoda 2-ajai merginai.

Esant scenoje chorui ir orkestrui, piršlys iš anksto gali pasislėpti tarp dainininkų dešiniame krašte, o svočia - tarp dainininkų ar muzikantų - kairiame.

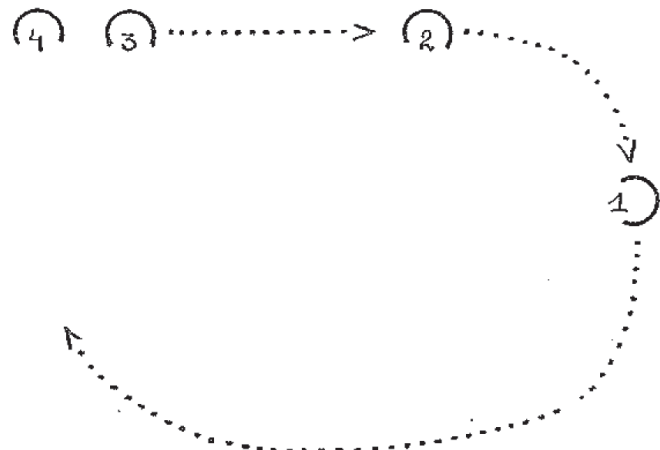
Grojant keturis įžangos taktus, scenoje nieko nėra.

Merginų atėjimas (16 tkt.)

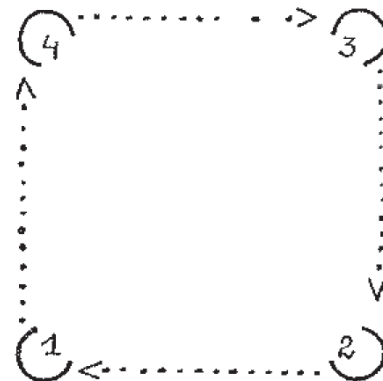
Grojama pirmoji muzikos dalis.

1-8 taktas

Su muzikos pradžia iš kairio gilumos užkulisio pradeda šokti šoniniu žingsniu viena paskui kitą visos keturios merginos. Tai nekviestos viešnios atvyksta į vestuves. Pirmiausia pasirodo 1-oji mergina, paskui ją po poros taktų (keturių šoninių žingsnių) pradeda šokti 2-oji, po šios 3-ioji (1 brėž.) ir galiausiai 4-oji. Visos šoka nemažu ratu (2 brėž.), maždaug vienodai praretėjusios ir dairydamosi piršlio: čia pasistiebdamos ir žiūrėdamos lyg pro kieno nors galvas, čia pasilenkdamos. Jų dešinė ranka pridėta prie kaktos, lyg norėtų pamatyti, ar jo nėra kur nors toliau pasislėpusio. Tai viena, tai kita mergina, šokdama pro žiūrovus, garsiai šūkteli: „Kur piršlys? Atiduokit tą melagį! Kur jis pasislėpė! Norim saldinių!“

1 brėžinys

2 brėžinys

9-16 taktas

Merginos nušoka tokiu pat būdu dar vieną ratą ar net truputį daugiau. Į pabaigą 3-ioji ir 4-oji atsilieka dešiniame scenos krašte ir vis dar tebesidairo piršlio atsisukusios į žiūrovus, 2-oji kairiame priekiniame kampe, atsigręžusi taip pat į žiūrovus, o 1-oji atšoka maždaug į scenos centrą. Pastaroji pamato, kad dešiniame gilumos užkulisyje (arba scenoje tarp dainininkų) yra pasislėpęs piršlys. Ji pati sau parodo ištiesta kairiąją ranką ir greitai pribėga prie piršlio (galima į užkulisį arba tarp dainininkų) ir nutveria jį už sėmėgos skvernų, o geriausia - už juostos mazgo, pasukto nuo šono ant strėnų.

Tuo metu kitos trys merginos dar sukaliuojasi tose pačiose vietose ir vis dar tebesidairo piršlio.

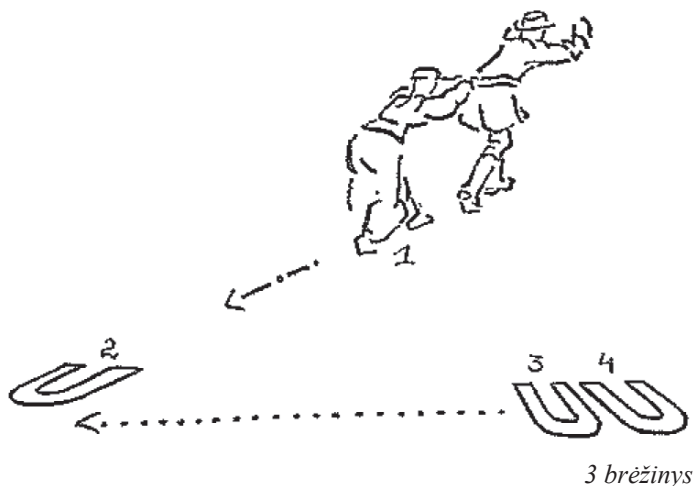
Piršlio ištempimas (8 tkt.)

Grojama antroji muzikos dalis.

1-2 taktas

1-oji mergina, nutvėrusi už skvernų arba už juostos, traukia atbulą piršlį aštuonis nemažus smulkiuosius žingsnius ir atitempia į scenos vidurį (3 brėž.).

Tuo metu 2-oji mergina atsigręžia į centrą ir pamato, kad 1-oji jau rado piršlį ir jai reikia pagalbos. 3-ioji ir 4-oji dar nemato ir šoka nedideliais šoniniais žingsniais avanscena į kairį priekinį jos kampą, vis dar ieškomos piršlio tarp žiūrovų.

3-4 taktas

Piršlys, ištiesęs abi rankas į priekį, veržiasi smulkiais žingsniukais priekin, o 1-oji mergina stengiasi jį išlaikyti, bet jai nelabai sekasi. Piršlys nutempia ją šiek tiek į priekį.

Tuo metu 2-oji mergina skuba 1-ajai į pagalbą. Ji keliais didokais smulkiais žingsniais greitai prišoka prie 1-osios ir abiem rankom nutveria ją per juosmenį. Kitos dvi merginos dar nemato, kad piršlys jau sugautas, jos, akimis vis tebeieškomos, šoka į kairį priekinį scenos kampą.

5-6 taktas

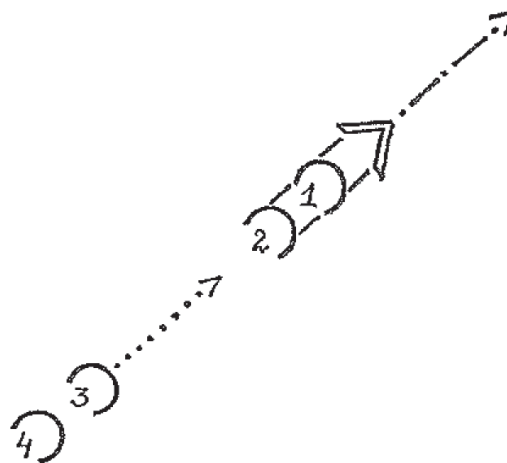
1-oji ir 2-oji traukia piršlį atbulą ir atitempia jį beveik iki scenos vidurio. Piršlys šoka rankas ištiesęs į priekį, pasimuistydamas ir lyg pagalbos prašydamas.

Tuo metu kitos dvi merginos, būdamos kairiame priekiniame scenos kampe, staiga pamato, kad piršlys jau sugautas.

7-8 taktas

Piršlys dar kartą ir dar stipriau veržiasi į priekį, norėdamas ištrūkti, ir dvi merginos nelabai pajėgia jį išlaikyti.

Tuo metu 3-ioji ir 4-oji atskuba pirmosioms dviem į pagalbą. Jos viena paskui kitą pribėga prie pirmųjų (4 brėž.). 3-ioji paima 2-ąją abiem rankom per juosmenį, o 4-oji - 3-iąją. Taigi 1-oji tebelaiko piršlį už juostos mazgo, o visos kitos merginos - sustojusios viena kitai už nugaros ir paėmusios viena kitą per juosmenį (susiabinimas beveik toks pat kaip Lenciūgėlio pradžioje ar pabaigoje, tik piršlys nusigręžęs nuo merginų).

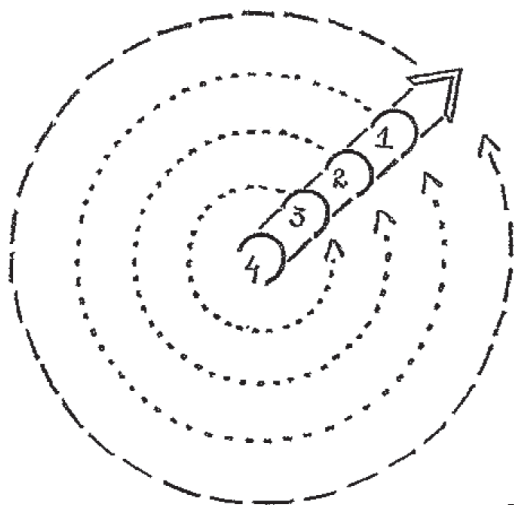
Piršlio sukimas ratu (8 tkt.)

Kartojama antroji muzikos dalis.

9-14 taktas

Visos merginos šoniniu žingsniu suka piršlį ratu prieš saulę, 4-oji mergina šoka vietoje, 3-ioji - mažu ratuku, 2-oji ir 1-oji - jau didesniu, o piršlys, ištiesęs rankas į priekį ir maldaudamas pagalbos, - visų didžiausiu (5 brėž.).

Per šešis taktus dvylika šoninių žingsnių visa tvorelė apsisuka vieną kartą ratu prieš saulę.

5 brėžinys

15-16 taktas

Merginos paleidžia piršlį ir viena kitą, piršlys greitai atsiranda scenos viduryje tarp 1-osios ir 2-osios merginos, atsigręžia į žiūrovus, o šios dvi - į jį. Piršlys taria jas gerai pasuksiąs, todėl pritupia, dešine ranka paima 2-ąją merginą už kairės kojos per pakinklį, o kaire ranka, lygiai taip pat, - 1-ąją merginą už dešinės kojos. Jis pakelia jas abi nuo žemės, merginos laisvąją koją pritraukia po savimi prie tos, už kurios laiko piršlys, o rankas ir galvą pasideda piršliui ant pečių:

1-oji - ant kairio, 2-oji - ant dešinio.

Kitos dvi merginos stovi netoliese, kiek labiau į kairę scenos pusę.

Vaikinų atėjimas (8 tkt.)

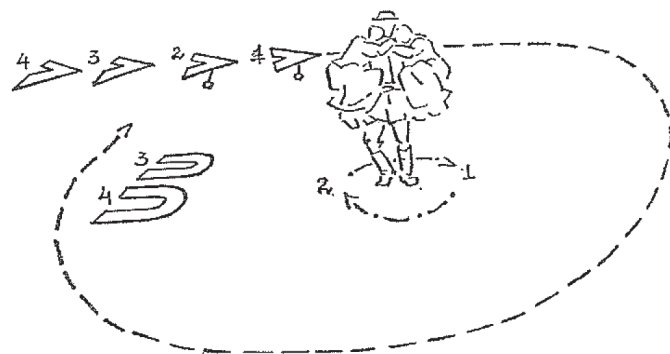
Grojama trečioji muzikos dalis.

1-8 taktas

Piršlys smulkiaisiais žingsniukais suka į dešinę (pasauliui) 1-ąją ir 2-ąją merginą, laikydamas jas ant rankų (6 brėž.).

Kitos dvi merginos stovi netoliese, arčiau kairio scenos krašto, žiūri į piršlį ir sukamas merginas.

Iš kairio užkulisio, iš gilumos, pradeda šokti vienas pasakui kitą nekviestieji vaikinai. Jie šoka žemu, tačiau labai veržliu ristūno (anksčiau pašokamasis) žingsniu, dešinę ranką pakėlę ir ją sukdami, lyg kad arklius ragindami botagu. 1-asis ir 2-asis dešinėje rankoje turi po virvinį

6 brėžinys

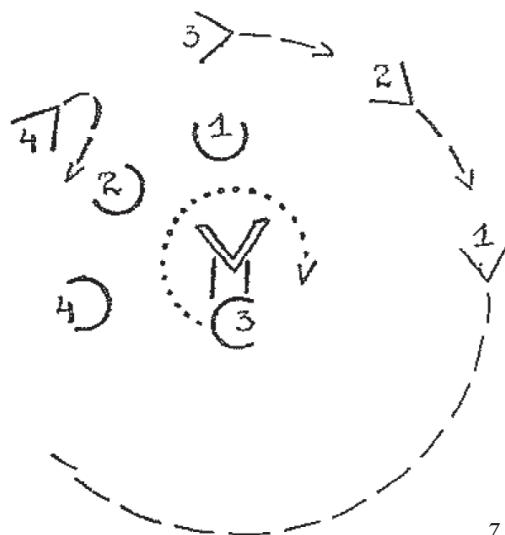
ratą. Per aštuonis žingsnius šešiolika ristūno žingsnių jie nušoka scenos pakraščiais ratu pasauliui beveik visą ratą (6 brėž.). Šokdami jie reikalauja svočios: “Kur svočia? Atiduokit mums ją! Norim pyragų!” ir pan.

Į pabaigą vaikinai truputi išretėja apie centre šokančiuosius, o piršlys per du paskutinius taktus nuleidžia ant žemės 1-ąją bei 2-ąją merginą ir vietoj jų ant rankų paima 3-iąją. Ji paimama kitaip: dešine ranka - per liemenį, o kaire - per abu pakinklius. Taigi ji lyg guli aukštelninka ant abiejų piršlio rankų, apsikabinusi piršlį už kaklo.

Svočios suradimas (8 tkt.)

Kartojama trečioji muzikos dalis.

Piršlys per pirmuosius keturis taktus sukasi greitais smulkiaisiais žingsniukais vietoje kuo smarkiau į dešinę ir apsisuka kuo daugiau kartų (7 brėž.). Per

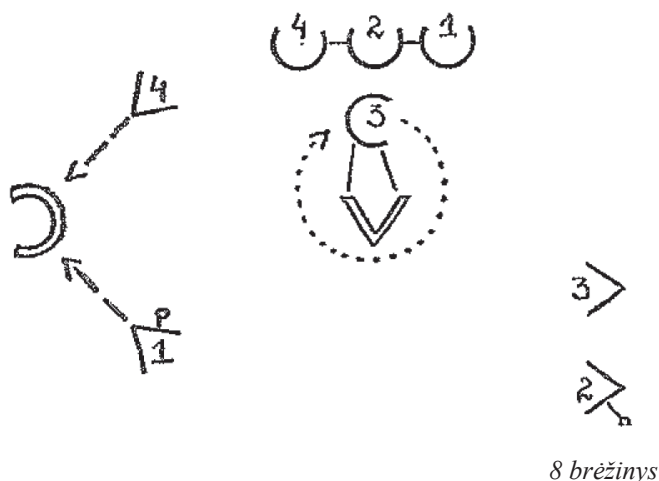

7 brėžinys

dvylikąjį taktą jis staiga trumpam stabteli ir, paleidęs merginos kojas, tačiau tvirtai prilaikydamas už liemens, permeta merginą pro dešinį šoną sau už nugaros ir jos kojas pagriebia kaire ranka iš viršaus.

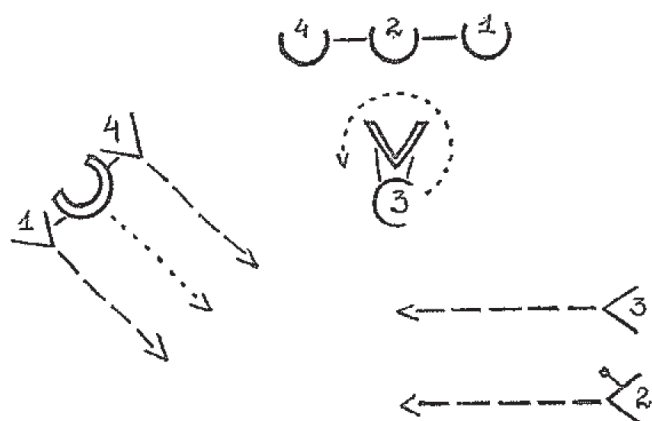
Po permetimo 3-ioji mergina atsiranda už piršlio nugaros, atsigręžusi į jį priekiu ir prilaikoma dešine ranka per liemenį (maždaug per pečius), o kaire - per pakinklius (8 brėž.). Suprantama, kad pati mergina turi tvirtai laikytis apsikabinusi piršlį abiem rankom už kaklo.

8 brėžinys

Kitos trys merginos stovi scenos gilumoje susikabinusios paprastai žemai viena eile.

Tuo metu vaikinai dar labiau išretėja - išsiskirsto į scenos pakraščius. 1-asis beveik baigia šokti ratą ir atsiranda avanscenoje, 2-asis ir 3-iasis lieka dešiniame scenos krašte, o 4-asis užsilaiko kairiame, gilumoje (7 brėž.). Visi vaikinai tebesidairo į pakraščius - ieško pasislėpusios svočios. Pirmieji svočią pamato 1-asis ir 4-asis ir ištiesę rankas (1-asis turi dešinėje rankoje virvinį ratą) bėga prie jos (8 brėž.), paima ją už rankų ir atsiveda į kairį avanscenos pakraštį. Svočia eina daug nesispyriodama - pasiduodama likimo valiai (9 brėž.). Kiek vėliau svočią pamato 2-asis bei 3-iasis vaikinai. Jie, atbėgę į avanscenos centrą (9 brėž.), rankomis paprašo, kad svočia būtų perduota jiems. Pabaigoje 1-asis ir 4-asis vaikinai pasisodina svočią ant tvirtai jų abiem rankom laikomo virvinio rato. Atsisėdusi svočia šiek tiek atsiremia į vaikinų pečius ar krūtinę iš priekio: dešine ranka į 1-ojo, kaire - į 4-ojo.

9 brėžinys

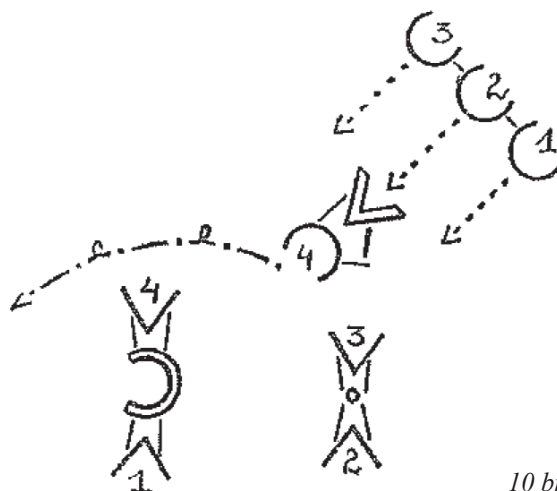
Svočios permetimas (16 tkt.)

Grojama ketvirtoji muzikos dalis.

1-4 taktas

Piršlys, tvirtai laikydamas 3-iąją merginą (dešine - už liemens, kaire - už kojų) sukasi smulkiaisiais žingsniais vietoje kuo smarkiau į kairę. Ketvirto takto pabaigoje jis staiga stabteli ir, paleidęs merginos kojas, permeta jas pro dešinę savo pusę sau į priekį - grąžina į ankstyvesnę padėtį. Permesdamas dešine ranka tvirtai prilaiko merginą už pečių, o ji pati laikosi abiem rankom piršliui už kaklo.

Tuo metu 1-asis ir 4-asis per pirmuosius du taktus, tvirtai stovėdami vietoje ir stipriai laikydami ant virvinio rato sėdinčią svočią, pasupa ją vieną taktą pirmyn, kitą - atgal, o paskui per likusius du taktus permeta ją 2-ajam ir 3-iajam (10 brėž.). Šie laukia

10 brėžinys

pasiruošę ją sugauti ant virvinio rato ir, žinoma, sėkmingai sugauna.

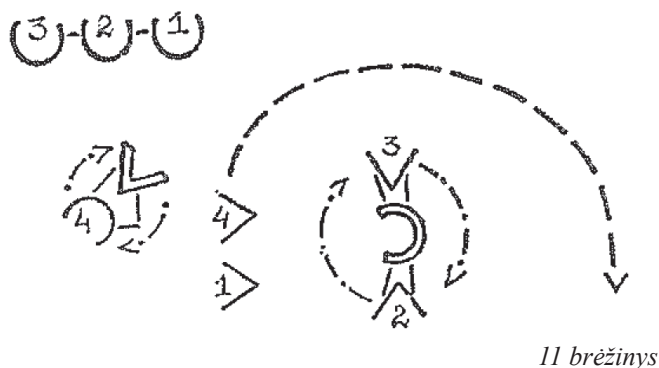
Svočia perlekia ore nuo vienos rankų ant kitų, gražiai laikydamosi: lyg sėdi kojas ištiesusi priekin, rankas išskleidusi į šonus, kad galėtų prisilaikyti už vaikinų pečių. Ji nukrinta ant laikomo rankose virvinio rato ir apsikabina 2-ąją bei 3-iąją vaikiną per pečius.

Jei vaikinai stiprūs ir gerai susišokę, o svočia lengva ir moka gerai laikytis, tada vaikinai gali ją nusviesti apie 3 m. ir toliau.

5-8 taktas

Sugavę svočią ir laikydami ją ant rato, 2-asis ir 3-iasis aštuoniais šoniniais žingsniais apsisuka vietoje porą kartų į kairę (pasauliui), o svočia tuo metu perkelia ištiestas rankas vaikinams per galvas ir padeda jas jiems iš priekio ant pečių ar krūtinės ir ruošiasi antram tokiam pat skrydžiui.

Likusieji du vaikinai (1-asis ir 4-asis), nepaleisdami iš rankų rato, keliais smulkiaisiais ar šoniniais žingsniais perbėga iš kairio avanscenos krašto, tarp svočios ir vaikinų iš vienos pusės, bei piršlio ir merginų iš kitos (11 brėž.) - į dešinį avanscenos kraštą ir pasirengia gaudyti svočią.

Tuo metu piršlys, laikydamas 3-iąją merginą priekyje ant abiejų rankų kaip šios figūros pradžioje, sukasi smulkiaisiais žingsniais į kairę.

Pabaigoje piršlys paleidžia 3-iąją merginą, ši atsistoja, o jis susikabina valsui su 4-ąja mergina.

Kitos trys merginos stovi gilumoje viena eile ir žiūri į šokantį piršlį.

9-12 taktas

2-asis ir 3-iasis vaikinai lygiai taip pasupa svočią pirmyn ir atgal, o paskui permeta ją 1-ajam ir 4-ajam. Tuo metu piršlys ir 4-oji mergina šoka dvigubuoju ar kitokiu žingsniu, sukdamiesi į kurią nors pusę, ir iš centro nušoka į kairį scenos kraštą. Kitos trys merginos, susikabinusios viena eile paprastai žemai, seka iš paskos, tarsi grožisi piršlio šokimu, o iš tikrųjų ruošiasi nutverti piršlį ir stipriau patampyti.

13-14 taktas

1-asis ir 4-asis, laikydami ant rato svočią, keturiais šoniniais žingsniais apsuka ją pasauliui pusantrą karto.

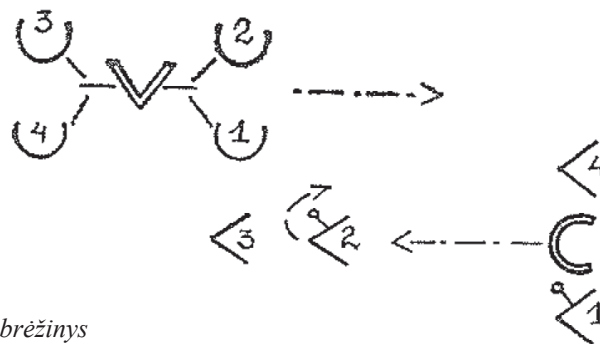
Tuo metu piršlys dar tebešoka su 4-ąja mergina kairiame priekiniame scenos kampe, kitos trys merginos stovi už šokančios poros, 2-asis ir 3-iasis vaikinai irgi stovi kairiame priekiniame kampe.

15-16 taktas

Merginos, po dvi įsikibusios piršliui į ranką, tempia jį į scenos centrą (12 brėž.). 3-iasis vaikinai nueina į kairį gilumos kampą, o 2-asis lieka priekiniame.

Tuo metu 1-asis ir 4-asis paleidžia svočią nuo rato, kad ji galėtų eiti prie 2-ojo vaikino (12 brėž.).

Pabaigoje 2-asis vaikinai paduoda svočiai ištiestą kairę ranką, o ši jam - dešinę.

Svočios šokis su kiekvienu vaikinu ir paskutinis piršlio patampymas (16 tkt.)

Grojama penktoji muzikos dalis.

1-4 taktas

Visos keturios merginos (1-oji už kairės rankos, 2-oji

ir 3-ioji- už sėrmėgos skvernų iš užpakalio, 4-oji - už dešinės rankos), kiekviena gerokai tempdama į save, aštuoniais šoniniais

žingsniais apsuka piršlį vieną kartą vietoje pasauliui (13 brėž.).

Tuo metu svočia per pirmąjį taktą ("viens") žengia žingsnį dešine koja artyn prie 2-ojo vaikinų, šis ją patraukia kaire ranka už dešinės, svočia šokteli, ore pasisuka tris ketvirtadalius rato į dešinę ir užšoka ("du") 2-ajam vaikinui ant dešinės rankos. Visa tai turi būti padaryta per vieną taktą, o per likusius tris 2-asis vaikinų, laikydamas sėdinčią svočią ant dešinės rankos, o kaire prilaikydamas ją už dešinės, keliais smulkiaisiais žingsniais apsuka į dešinę du ar tris kartus ir truputį priartėja prie 3-iojo vaikinų, esančio kairiame gilumos kampe.

Ketvirto takto pabaigoje 2-asis vaikinų nuleidžia svočią ant žemės.

Kiti trys vaikinai stovi savo kampuose ir laukia, kada jiems ateis eilė paėmus ant rankų apsukti svočią.

5-8 taktas

Piršlį už skvernų tempiančios merginos per pirmuosius du taktus smarkiai traukia jį atbulą kelis smulkiuosius žingsnius į scenos gilumą, ir visi penki (1-oji ir 4-oji laiko jį už rankų) šiek tiek pasiduoda scenos gilumon (14 brėž.). Po to tempia į priekį taip pat du taktus už rankų 1-oji ir 4-oji, o 2-oji ir 3-ioji truputį atleidžia (15 brėž.).

Į pabaigą piršlys pakelia atgal kairę koją, 3-ioji mergina paima už jos, pakelia aukščiau nuo žemės, ir tuoj pat už dešinės nučiumpa 2-oji mergina. Piršlys laikomas už kojų ir rankų kniūpsčias, pakeltas nuo žemės. Tuo metu svočia tokiu pat šuoliuku kaip anksčiau užšoka ant dešinės 3-iojo vaikinų rankos (14 brėž.).

Jis, prilaikydamas ją kaire ranka, keliais smulkiaisiais žingsniukais apsuka į dešinę du ar tris kartus (15 brėž.) ir šiek tiek priartėja prie 4-ojo vaikinų, kuris yra dešiniame gilumos kampe.

Pabaigoje 3-iasis vaikinų nuleidžia svočią ant žemės, o ši ištisia dešinę ranką 4-ajam vaikinui, jis paima ją kaire ranka.

9-12 taktas

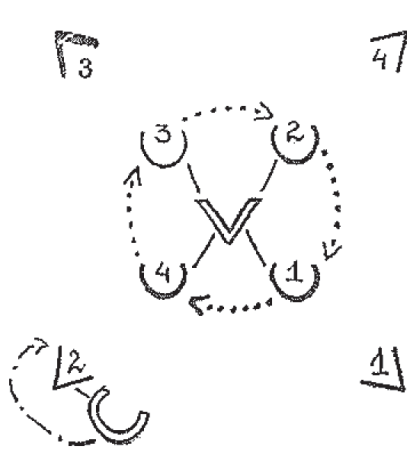
Visos keturios merginos, laikydamos piršlį abiem rankom už kojų ir rankų, suka šoniniais žingsniais pasauliui ir apsuka vieną kartą.

Tuo metu 4-asis vaikinų apsuka svočią atbulą, laikydamas ant dešinės rankos lygiai taip pat kaip anksčiau 2-asis ir 3-iasis (16 brėž.).

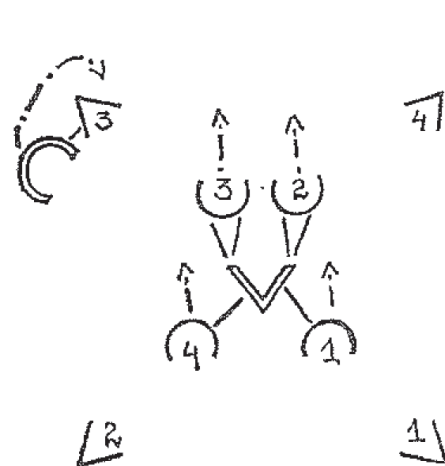
13-16 taktas

Merginos baigia piršlį sukti, į pabaigą piršlys lenkiasi per liemenį, jos suartėja į centrą, ir jis iškeliamas aukštokai užpakaliu į viršų, o per paskutinį taktą ("du") nuleidžiamas kojomis žemėn.

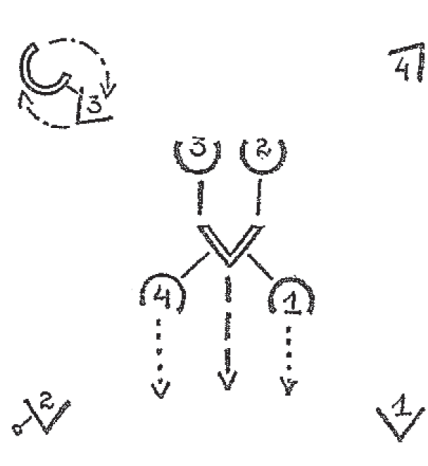
Tuo metu 1-asis vaikinų, pagriebęs svočią ant rankos,

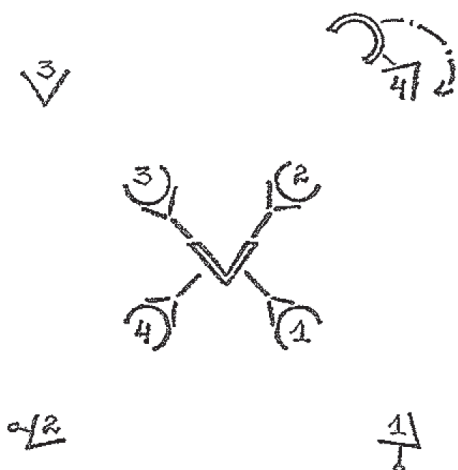
13 brėžinys

14 brėžinys

15 brėžinys

16 brėžinys

apsuka kelis kartus atbulą į dešinę.

Šios muzikos dalies pabaigoje piršlys lieka šokti su 1-ąja mergina, arčiau kairio scenos krašto, o svočia-su 1-uoju vaikinų - arčiau dešinio. Abi poros susikabina polkai (17 brėž.).

Visi kiti šeši šokėjai sudaro dvi tvoreles, vienoje - visos trys merginos, kitoje - vaikinai. Tvorelėse susikabina rankomis virš alkūnių (17 brėž.). Dabar 2-asis vaikinai nežymiai perduoda ratą 2-ajai merginai.

Paskutinis svočios ir piršlio šokdinimas (12 tkt.)

Grojama šeštoji muzikos dalis.

1-2 taktas

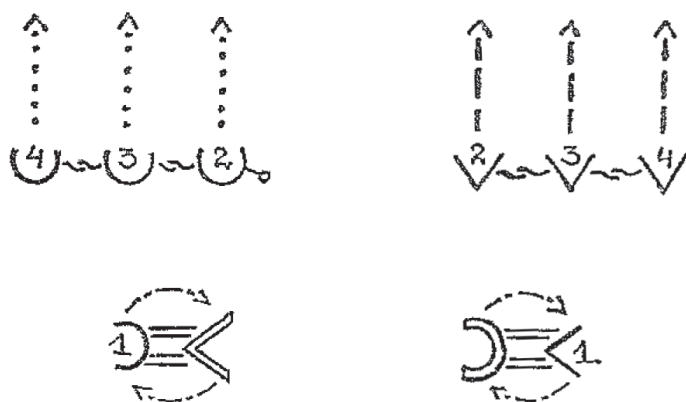
Piršlys šoka su 1-ąja mergina smagią polkutę, sukasi vietoje arčiau kairio scenos krašto. Jie gali šokti vienojė polką, tūptinę, kratytinę, liaunąją ar kitokią.

Tuo metu 1-asis vaikinai šokdina svočią labiau į dešinę scenos kraštą. Jie šoka kaip nors kitaip negu piršlys ir 1-oji mergina.

Kiti šeši šokėjai, susikabinę dviem atskirom tvorelėm, pradėdami dešine koja, šoka greitąja virvute atbuli atgal į scenos gilumą ir nutolsta nuo šokančių porų (17 brėž.).

3-4 taktas

Piršlys tebešoka su 1-ąja mergina, o svočia-su 1-uoju

17 brėžinys

vaikinu. Jie sukasi dar smagiau į tą pačią pusę. Vienas kuris nors ar abu gali savo partneres pakilnoti. Tuo metu kiti šeši šokėjai, susikabinę tvorelėmis, šoka greitąja virvute pirmyn ir vėl priartėja prie solistų.

5-6 taktas

Šokėjai kartoja tai, ką darė per 1-2 taktą, taigi tvorelės greitąja virvute vėl nutolsta į gilumą.

7-8 taktas

1-asis vaikinai nustoja šokęs su svočia, o kiti vaikinai keturiais dvigubaisiais žingsniais greitai prišoka prie svočios. 1-asis vaikinai mikliai paduoda visiems ratą, kurį kiekvienas paima viena ranka ir paruošia svočiai ant jo sėsti. Kita ranka vaikinai sodina svočią ant rato, paskui paima abiem rankom ir pakelia ją nuo žemės. Tuo metu piršlys dar tebešoka su 1-ąja mergina, o kitos trys šoka greitąja virvute pirmyn ir priartėja prie piršlio.

9-12 taktas

Vaikinai, tvirtai laikydami abiem rankom ratą, pakilnoja kelis kartus svočią kuo aukščiau, o paskutinį kartą ją net išmeta gerokai virš galvų. Pamėtėta svočia ore laikosi gražiai: jos kojos suglaustos ir ištiestos į priekį, liemuo tiesus, rankos ir galva pakeltos. Krintančią žemyn (paskutinio takto "du"), žinoma, sėkmingai, sugauna vėl ant rato. Tuo metu visos merginos tveria viena ranka už rato,

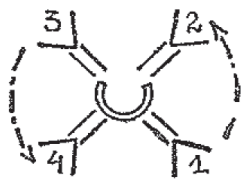
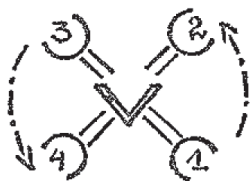

kuri turėjo 2-oji mergina, o kita ranka ant jo sodina (ar guldo aukštiekninką) piršlį. Pasodinusios paima ratą abiem rankom ir pakelia piršlį nuo žemės.

Pabaiga (16 tkt.)

Grojama pirmoji muzikos dalis.

Jaunimas suka ant rato svočią ir piršlį kuo smarkiau šoniniu žingsniu į bet kurią pusę (18 brėž.). Per tryliką keturiolika taktų kiekvienas ratelis apskamas kuo daugiau kartų.

18 brėžinys

Svočia, sėdėdama ant rato, jaučiasi labai gerai: ji iš malonumo čia susiima už galvos, čia pakelia rankas į viršų ar išskečia jas į šalis, čia pamataruoja kojomis. Sukamo ant rato piršlio savijauta - irgi gera. Jis gali ant rato sėdėti, atsigulti, iškelti kojas į viršų, jomis pamataruoti ar kokias nors kitas linksmas išdaigas išsigalvoti. Į pabaigą jis atsigula aukštiekninkas ir guli paslikas.

Paskutiniai keli muzikos taktai gerokai sulėtinami. Merginos sustoja taip, kad piršlio galva (o jei jis sėdėtų, tai nugara) būtų atkreipta pusiau į svočią, pusiau į žiūrovus. Piršlys žeria saują saldinių aukštyn - atseit, išsiperka iš merginų.

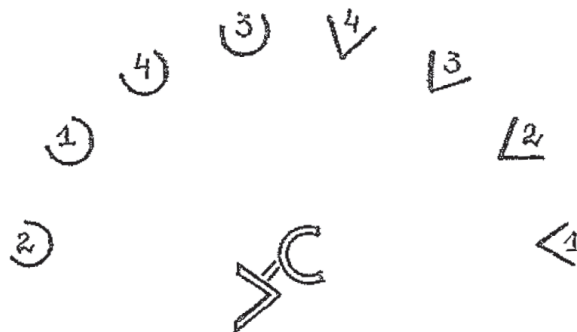
Per paskutinį taktą merginos verčia per galvą piršlį nuo rato žemėn į dešinę scenos kampą ir greitai bėga rinkti išbarstytų saldinių. Piršlys, pasiremdamas abiem rankom, greitai atsigręžia į svočią, priklaupia ant vieno kelio, ištiesia į ją rankas.

Vaikinų ratelis taip pat nustoja suktis. Jie užbaigia sustodami taip, kad svočia būtų atsigręžusi pusiau į žiūrovus, pusiau į piršlį. Per paskutinį taktą jie abiem rankom iškelia svočią kuo aukščiau (piršlys tuo metu jau priklaupęs laukia svočios), neša prie piršlio ir pa-

mažu ją nuleidžia piršliui į glėbį.

Tas ją priima, pasisodina ant kelio ir apkabina. Tuo metu sugrojamas paskutinis akordas.

Piršlys ir svočia pasėdi keletą sekundžių, o kiti pastovi aplink nedideliu pusrtačiu (19 brėž.), paskui visi nusi-lenkia ir išbėga į užkulisius.

19 brėžinys